

ون ضمانت

ریکا با اوکراین پس از ماه‌ها مذاکرات

و باید به آن حمله کنند. پوتین پیشنهاد آتش بس سه‌روزه را برای آن زمان ارائه کرده؛ چون می‌خواهد تمام سامانه‌های دفاع هوایی را در اطرف مسکو مستقر کند و جلوی حملات احتمالی پهبادی را بگیرد.

بنابراین می‌توان گفت آتش بس سه‌روزه‌ای که پوتین حوالی جشن‌های «روز پیروزی» در خواست کرده، در واقع آتش‌بسی برای آسمان مسکوست و نه برای شرق و جنوب اوکراین.

اسکات‌بست، وزیر خزانه‌داری آمریکا می‌گوید که این توافقنامه به روسیه نشان می‌هد که دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور آمریکا ودولتش متعهد «به‌روند‌صلح با محوریت اوکراین آزاد، مستقل و مرفه در درازمدت است». «بست» در ادامه گفت که رئیس‌جمهور می‌خواهد «این همکاری بین مردم آمریکا و اوکراین نشان‌دهنده تعهد هر دو طرف به صلح پایدار و رفاه در اوکراین» باشد.

ترامپ می‌گوید: «من معاهده پیچیده‌ای نمی‌خواستم. دلیلی دارد که مواد معدنی کمیاب، کمیاب‌اند (و آنها خیلی دارند) و ما توافقی کردیم که پول ما تضمین داشته باشد؛ در جایی که می‌توانیم حفاری را شروع کنیم و هر کاری که باید را انجام دهیم.»

طبق گزارش «نظرسنجی زمین‌شناسی اوکراین» این کشور ذخایر عظیم مواد معدنی دست‌نخورده و مهمی دارد که شامل تیتانیوم، لیتیم، گرافیت، نیکل و کوبالت می‌شود و برای فناوری‌های نوظهور حیاتی به‌شمار می‌روند.

به گفته هایدر کروبو-دیکار، کارشناس ارشد مرکز تحقیقات ژئواکونومیک در شورای روابط خار جی، این توافق اساساً یک صندوق مشترک آمریکا-اوکراینی را تاسیس می‌کند، صندوق سرمایه‌گذاری مشترک آمریکا و اوکراین برای بازسازی اوکراین تا آمریکا بتواند در احیای اقتصادی آینده اوکراین سرمایه‌گذاری کند و در آن منفعتی داشته باشد. آمریکا هم حمایت مالی و نظامی جدید ارائه خواهد کرد و سرمایه‌گذاری‌های خصوصی و دولتی را در منابع معدنی اوکراین از جمله مواد معدنی مهم، مواد معدنی کمیاب، نفت و گاز و همچنین زیرساخت‌های مربوطه را تسهیل می‌کند. در عوض، اوکراین ۵۰درصد از درآمدی را که از حق امتیاز مجوزهای تازه تخصیص داده‌شده به مواد معدنی مهم و استخراج گاز و نفت به دست می‌آید به آمریکا می‌دهد.

امضای این توافق به‌شدت نمادین بود؛ توافقی که ایالات متحده و ترامپ را به موفقیت‌های اقتصادی آتی اوکراین متصل می‌کند. گرچه اجرایی شدن این پروژه‌ها احتمالاً سال‌ها طول خواهد کشید. این توافق به محض تضمین استقلال اوکراین که به توقف حمله روسیه به اراضی اوکراین بستگی دارد، فرصت‌هایی را برای سرمایه‌گذاران آمریکایی فراهم خواهد کرد که از حمایت دولت آمریکا بر خوردارند.

▼ اوکراین چه مواد معدنی‌ای دارد؟

رقابت ژئولیتیکسی ایالات متحده و چین مواد معدنی حیاتی‌رادر اولویت اصلی دستورالعمل امنیت‌ملی آمریکاقرار داده است. آمریکا برای تأمین بسیاری از مواد معدنی حیاتی و عناصر خاکی کمیاب که در فناوری‌های مدرن از جمله سیستم‌های دفاعی پیشرفته، هوافضا، انرژی تجدیدپذیر و تولیدات کارخانه‌ای مورد استفاده قرار می‌گیرد، به چین وابسته است. بدتر از آن، چین از برتری خود در جنگ تجاری فعلی و در واکنش به کنترل صادرات آمریکا بر فناوری‌هایی مانند نیمه‌هادی‌های پیشرفته استفاده می‌کند. سال‌های ۲۰۱۴ تا ۲۰۱۷، چین ۸۰درصد از عناصر خاکی وارداتی آمریکا را تأمین کرد. به گزارش مرکز تحقیقات Adamas Intelligence، چین دست‌کم ۸۵درصد از ظرفیت جهان را برای فراوری عناصر خاکی کمیاب و تبدیل آن به موادی که تولیدکنندگان بتوانند استفاده کنند، در اختیار دارد. ساخت کارخانه‌های فراوری این مواد سال‌ها طول می‌کشد تا بتوان با چین که ظرفیت تولید ۲۲۰هزار تن دارد، رقابت کرد؛ ظرفیتی که ۵ برابر کل ظرفیت دیگر کشورهای جهان است. اما ذخایر عظیم اوکراین از مواد معدنی و عناصر خاکی کمیاب، بـا این فرض که آنها از نظر تجاری قابل‌بازبایی‌اند، می‌تواند احتمالاً زنجیره تأمین بسیاری از مواد معدنی را که آمریکا در آینده به آنها نیاز دارد، تأمین کند.

به گزارش نیویورک‌تایمز، بر اساس تحقیقات دانشکده اقتصاد کی‌یف، اوکراین علاوه بر ذخایر نفت و گاز طبیعی، بیش از ۱۰۰ ذخایر عمده مواد معدنی حیاتی را کنترل می‌کند.

تیتانیوم در ساخت‌وساز، هوابیما، ایمپلنت‌های ارتوپدی و به‌عنوان مواد افزودنی در رنگ و لوازم آرایشی از جمله ضدآفتاب و خیلی کالاهای دیگر به‌کار می‌رود. طبق گزارش‌های رسانه‌های اوکراینی معدن‌های تیتانیوم در استان‌های مرکزی اوکراین ۶درصد از تولید جهانی را تشکیل می‌دهند. از اورانیوم در نیروگاه‌ها و سلاح‌های هسته‌ای استفاده می‌شود. اوکراین بزرگترین ذخایر اورانیوم در اروپا را دارد. منابع نفت و گاز طبیعی در چندین منطقه از اوکراین قرار دارند.

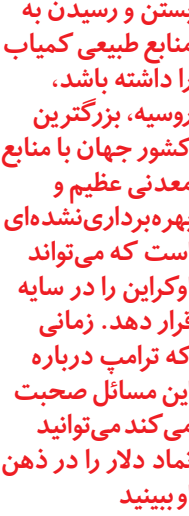
لیتیوم، عنصری مهم‌برای باتری‌هایبه‌ویژه برای خودروهای برقی و دیگر کالاهای صنعتی از جمله دارو است. اوکراین سومین ذخائر کل اروپا را دارد اما برخی از سایت‌های لیتیوم در مناطق مورد مناقشه جنگی واقع شده‌اند. پیش از جنگ با روسیه، مقامات اوکراین به ایلان ماسک پیشنهاد کردند که در برخی از معادن لیتیوم اوکراین سرمایه‌گذاری کند.

عناصر خاکی کمیاب، مجموعه‌ای متشکل از بیش از ۱۲ فلز، که فراوانی کمتری از تیتانیوم و لیتیوم دارد که در بسیاری از بخش‌های فناوری بالا از جمله انرژی سبز، لوازم الکترونیک و هوافضا کاربرد دارد. اوکراین ذخایر قابل توجهی دارد که اکثر آ دست‌نخورده‌اند و مشخص نیست که استخراج آنها چقدر گران تمام خواهد شد. همچنین منگنز که از آن



▼ ترامپ همیشه

به افراد بزرگ با
کیف پول بزرگ و
قدرت زیاد احترام
می‌گذارد و به
گفته بوئن با اینکه
این توافق به امضا
رسیده، به این معنی
نیست که برقراری
دوباره روابط
آمریکا با مسکو در
اولویت‌های ترامپ
قرار ندارد چون اگر
رئیس‌جمهور آمریکا
سودای معامله
بستن و رسیدن به
منابع طبیعی کمیاب
را داشته باشد،
روسیه، بزرگترین
کشور جهان با منابع
معدنی عظیم و
بهره‌برداری‌نشده‌ای
است که می‌تواند
اوکراین را در سایه
قرار دهد. زمانی
که ترامپ درباره
این مسائل صحبت
می‌کند می‌توانید
نماد دلار را در ذهن
او ببینید



برای ذوب فولاد استفاده می‌شود. زیرکونیم که از آن در صنعت سرامیک، میله‌های سوخت هسته‌ای و الماس‌های مصنوعی استفاده می‌شود. گرافیت، که از آن در کارخانه‌های فولاد و موتورهای برقی استفاده می‌شود. اوکراین یکی از تولیدکنندگان پیشرو گرافیت در جهان است.

▼ چه کسی اول پیشنهاد داد؟

پیشنهاد اصلی برای توسعه مشترک مواد معدنی کمیاب اوکراین از سوی اوکراینی‌ها مطرح شد تا بتوانند حسن‌نیت خود را در همسو بودن منافع اقتصادی و امنیت ملی اوکراین و آمریکا نشان دهند. در ژانویه امسال، زمانی که ترامپ روی کار آمد به‌وضوح اعلام کرد که حمایت نظامی را به ضرر منابع آمریکا می‌داند. هدف اوکراین برای مقابله با این روایت، طرح توافقی روی میز مذاکره بود که حمایت‌های مالیات‌دهندگان را جبران و دفاع از اوکراین را به امری ارزشمند تبدیل می‌کند؛ با اعطای حق توسعه و ارائه دسترسی به منابع این کشور.

دلیل طول کشیدن امضای این توافق این است که پیشنهادات اولیه آمریکا بیش از آن چیزی بود که اوکراین می‌توانست ارائه کند. مذاکره برای توافقنامه اول هفته‌ها طول کشید اما پس از جلسه پرتنش زلنسکی و ترامپ در کاخ سفید در ماه فوریه، مراسم امضای این توافق لغو شد. ترامپ و جی‌دی‌ونس معتقد بودند که زلنسکی به‌اندازه کافی قدردان کمک‌های آمریکانیست و او را تحت فشار قرار دادند تا بالاخره توافقنامه‌ای را برای صلح بپذیرد. از زلنسکی خواسته شد تا کاخ سفید را ترک کند و ترامپ برای اینکه نشان دهد برگ برنده در اختیار چه کسی است، ارسال کمک‌های نظامی و اشتراک اطلاعات را موقتاً قطع کرد. مذاکرات فنی در سکوت ادامه پیدا کردند که در نهایت منجر به توافقنامه اصلی شد.

آمریکا در مورد این توافق مصمم و انعطاف‌ناپذیر بود. رویکرد «اول آمریکا»ی ترامپ در دیپلماسی حول این محور است که ایالات متحده بهترین توافق را برای ارسال کمک‌های امنیتی به اوکراین و شراکیش، به دست آورد. از سال ۲۰۲۲ ارزش کمک‌های نظامی و بودجه کمکی کنگره آمریکا به اوکراین ۱۸۳ میلیارد دلار بوده است. از حالا به بعد دولت ترامپ دیگر می‌خواهد برای هر گونه حمایت در آینده پول خود را پس بگیرد؛ حتی اگر سال‌ها طول بکشد.

برای رسیدن به این توافق، اوکراین در نهایت در زمینه ضمانت‌های امنیتی که در اولویتش قرار داشت، کوتاه آمد. آنها همچنین نتوانستند برای کمک‌های نظامی در آینده تضمینی دریافت کنند. با این حال آنها فرصت جدیدی برای کمک‌های نظامی جدید باز کردند و گزارش‌های «کی‌یف پست» نشان می‌دهد که دولت ترامپ مجوز ارسال ۵۰ میلیون دلار صادرات محصولات دفاعی را به اوکراین صادر کرده است. در درازمدت، آمریکا و اوکراین توافقی را امضا کردند که سرنوشت اقتصادی اوکراین را به ترامپ وصل می‌کند؛ این بردی برای ترامپ است و به‌عنوان بخشی از میراث او باقی خواهد ماند. اوکراین همچنین توانست توافقی را رقم بزند که در روند الحاق این کشور به اتحادیه اروپا تداخلی ایجاد نکند، تناقضی با قوانین اوکراین نداشته باشد یا استقلال این کشور را به خطر نیندازد و این صندوق به‌طور مشترک و برابر مدیریت شود. هایدر کروبودیکار معتقد است که این توافق هیچ تغییر فوری در رفتار روسیه ایجاد نخواهد کرد.

میزانی از جزئیات باقی مانده که باید روی آنها کار شود چون هنوز مشخص نیست که توافق نامه صندوق جدید چگونه اجرایی خواهد شد. گرچه موسسه «توسعه مالی بین المللی آمریکا»، نماینده آمریکا به‌عنوان شریک محدود محسوب می‌شود اما نهایی شدن جزئیات این توافق و مذاکره درباره حمایت آمریکا از سرمایه‌گذاری در منابع معدنی طبیعی وزیرساخت‌های اوکراین زمان‌بر خواهد بود.

سیاستمداران

یمن خط قرمز ندارد

عضو دفتر سیاسی انصارالله یمن گفت که این کشور در مقابله با رژیم صهیونیستی، آمریکا و انگلیس خط قرمزی ندارد. محمدالبختی، عضو دفتر سیاسی انصارالله یمن در اظهاراتی اعلام کرد: «هدف قرار دادن فرودگاه بن‌گوریون دلیلی برای اثبات توانایی مادر هدف قرار دادن سایات‌های مستحکم در داخل سرزمین‌های اشغالی است.» وی گفت که در مقابله با رژیم صهیونیستی، آمریکا و انگلیس هیچ خط قرمزی ندارند. دقایقی پیش، یحیی سریع، سخنگوی نیروهای مسلح یمن در بیانیه‌ای اعلام کرد که در چارچوب حمایت از ملت فلسطین و محکومیت نسل‌کشی مردم غزه توسط رژیم صهیونیستی، نیروی‌های موشکی یمن در یک عملیات نظامی فرودگاه «بن‌گوریون» واقع در منطقه یافا (تل‌آویو) را هدف قرار داد. وی گفت که این عملیات با موشک بالستیک فراصوت انجام شده و به هدف اصابت کرده است.

ادامه از صفحه اول

هگست تهدید کرد: «شما به خوبی از توانایی ارتش ایالات متحده آگاهید و به شما هشدار داده شده بود. تاوان این حمایت را در زمان و مکانی که ما تعیین می‌کنیم، خواهیدپرداخت.» پس از هشدار تهدیدآمیز وزیر دفاع آمریکا به ایران، رسانه‌های اسرائیلی به نقل از رسانه‌های عربی از «توقیف یک کشتی حامل کمک‌های ایران به حوثی‌های یمن» در آب‌های منطقه خبر دادند. این گزارش از سوی منابع رسمی تاکنون تأیید نشده است. در همین حال، بنی‌گانتز از رهبران اپوزیسیون دولت اسرائیل، مسئولیت شلیک و اصابت موشک حوثی‌های یمن به نزدیکی فرودگاه بن‌گوریون را متوجه ایران کرده است. او نوشته است: «این یمن نیست. این ایران است. این ایران است که به سمت اسرائیل موشک شلیک کرده است و باید جوابگوی آن باشد.» بنی‌گانتز از دولت اسرائیل خواسته است که «از خواب برخیزد و یک پاسخ شدید به ایران را رهبری کند.» اعضای دولت نتانیاهو اما تا لحظهٔ نوشتن این یادداشت، اشاره‌ای به مسئولیت ایران در این باره نکرده‌اند و فقط اسرائیل کاتر وزیر دفاع کابینهٔ نتانیاهو تهدید به انتقام‌گیری از عاملان شلیک موشک کرده است. آنچه ماجرای اصابت موشک به نزدیکی فرودگاه بن‌گوریون را حساس می‌کند، تأثیر آن بر مذاکرات هسته‌ای بین ایران و آمریکاست. این مذاکرات بعد از دوپاسه دور «بیسرفت» دچار وقفه شده و ظاهرأ در مسیر دشوار قرار گرفته است. محافل اسرائیلی می‌گوشتند تا از هر بهانه‌ای برای ایجاد مشکل در روند مذاکرات خودر ادنیال می‌کنند. دولت‌های ترامپ و نتانیاهو به چنین استقلالی از سوی حوثی‌ها و دیگر گروه‌های همسوی ایران در خاورمیانه باور ندارند و به همین جهت نیز شخص ترامپ چندی پیش باحنی تند تهدید کرد که ایران را مسئول عملکرد حوثی‌ها می‌داند. از نگاه کارشناسان حوزهٔ خاورمیانه، بین جمهوری اسلامی و گروه‌های متحد آن از جمله حوثی‌ها پیوندهای همه‌جانبهٔ نزدیکی وجود دارد، اما دربارهٔ ماهیت این پیوندها اتفاق نظری وجود ندارد.

حوثی‌های یمن که از فرقهٔ شیعیان زیدی محسوب می‌شوند و با انتخاب نام «انصارالله» برای خود بر بخش بزرگی از خاک یمن فرمان می‌رانند، چارچوب اعتقادی مخصوص به خود را دارند. از نگاه آنان، «امام» باید «اثم بالسیف» و به عبارتی اهل قیام مسلحانه باشد. امام کنونی زیدی‌های یمن سیدعبدالملک بدرالدین الحوثی حسنی طباطبایی است که در برابر رسانه‌ها ظاهر نمی‌شود. او شان خود را دستور گرفتن از دیگران نمی‌داند و به همین دلیل بسیاری از کارشناسان پیروی او از مقام‌های ایرانی را افسانه می‌دانند.

فرقهٔ زیدی به‌خصوص در ابتدای شکل‌گیری آن در قرن دوم هجری، ماهیت سیاسی خود را با قیام مسلحانه علیه خلافت اموی و سپس عباسی تعریف کرد. بسیاری از امامان آنها بر اثر قیام مسلحانه کشته شدند که مهم‌ترین آنها زیدبن علی بن‌حسین، یحیی بن‌زید، از نوادگان امام حسین و محمدبن عبدالله (نفس زکیه)، ابراهیم بن عبدالله، حسن بن علی (شهید فح)، محمدبن ابراهیم (ابن طباطبای) از نوادگان امام حسن بودند.

زیدیان برای چند قرن در مغرب عربی (مراکش) و شهرهای شمالی ایران به‌خصوص دیلم و طبرستان و آمل و ساری و چالوس فرمانروایی کردند. ریشه گرفتن آنان در یمن از طریق فعالیت زیدی‌های شمال ایران صورت گرفته است.

در واقع زیدی‌ها با باورهای کلامی و فقهی خاص خود، فاصله‌شان را با شیعیان ۱۲ امامی حفظ کرده‌اند و در برخی مسائل اعتقادی به اهل سنت بسیار نزدیک‌ترند.

به این ترتیب، نسبت دادن مسئولیت تمام اقدامات حوثی‌های یمن به ایران، دور از واقعیت است؛ هرچند که اسرائیل و برخی از محافل آمریکایی برای پیشبرد برنامه‌های خود چندان کاری به واقعیت ندارند!

